Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 708 Toeslagen

Nr. 100 **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 april 2026

In het tweeminutendebat Hersteloperatie kinderopvangtoeslag van 16 april 2026 met de Staatssecretaris Herstel Toeslagen zijn ondermeer de datakluis en de problematiek rondom zelfstandigen die werkzaam waren voor de hersteloperatie aan de orde gekomen. Het is begrijpelijk dat er bij uw Kamer hierover zorgen zijn en het is vervelend dat hierover onrust is. De Kamer zal komende maanden geïnformeerd blijven worden over beide onderwerpen. De Staatssecretaris van Herstel Toeslagen heeft bij het debat toegezegd dat zij mij vraagt de door uw leden ingediende moties op de onderwerpen zelfstandigen en datakluis schriftelijk te appreciëren voor de stemmingen van dinsdag 21 april 2026. Hierbij ontvangt u mede namens (voor de motie 36 708-83) de Staatssecretaris Herstel Toeslagen, deze appreciaties.

Motie van de leden Ergin en Jimmy Dijk (Kamerstuk 36 708, nr. 84)

In deze motie wordt de regering verzocht om de toezegging om zelfstandigen financieel te ontzorgen bij eventuele naheffingen in de periode tussen 1 januari en 1 april 2025 na te komen en de eerdere communicatie waarin met deze toezegging geen rekening werd gehouden, in te trekken.

Motie van het lid Van Eijk (ter vervanging van Kamerstuk 36 708, nr. 91)

In deze motie wordt de regering verzocht dat zelfstandigen niet direct of indirect worden geconfronteerd met naheffingen of boetes voor hun werk voor de hersteloperatie toeslagen.

Over het onderwerp in deze beide moties heb ik uw Kamer mede namens de Staatssecretaris Herstel Toeslagen op 16 april 2026 een brief gestuurd

kst-36708-100
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

waarnaar ik graag verwijs.[1] Zoals in die brief is aangegeven geldt dat voor iedereen dezelfde wetten en regels van toepassing zijn. In het bijzonder voor de overheid, daarom is het belangrijk dat de Dienst Toeslagen en andere overheidsorganisaties geen andere behandeling krijgen dan andere opdrachtgevers. Graag wil ik ook andermaal benadrukken dat de ingehuurde zelfstandigen die werken aan de hersteloperatie geen partij zijn in de eind 2024 gedane toezegging (waarvan op 10 februari 2025 is aangegeven dat deze niet werd voortgezet vanaf 1 april 2025) tussen de Dienst Toeslagen en de bureaus die tussenkomst verlenen (hierna: brokers) waarvoor de ingehuurde zelfstandigen werken. De toezegging aan de brokers om eventuele naheffingsaanslagen premies werknemersverzekeringen en daaraan gerelateerde boetes te vergoeden over de periode 1 januari 2025 tot 1 april 2025 blijft van kracht. Aan deze afspraak aan de brokers houdt Dienst Toeslagen zich dus ook. Tevens kan benadrukt worden dat de problematiek rondom de schijnzelfstandigen bij de hersteloperatie is opgelost doordat een deel in loondienst werkt voor de UHT of de brokers. De hersteloperatie zelf heeft hier nauwelijks gevolgen van ondervonden.

De motie Ergin en Jimmy Dijk (Kamerstuk 36 708, nr. 84) krijgt het oordeel overbodig aangezien de toezegging aan de brokers tussen 1 januari en 1 april 2025 gestand wordt gedaan en er geen communicatie is die ingetrokken hoeft te worden.

De motie Van Eijk (ter vervanging van Kamerstuk 36 708, nr. 91) kan het dictum oordeel Kamer krijgen indien de motie oproept deze groep zelfstandigen niet extra te belasten ten opzichte van vergelijkbare werknemers. Als deze oproept om de wet- en regelgeving voor deze specifieke groep zelfstandigen soepeler toe te passen dan voor anderen dient het dictum ontraden gegeven te worden. Hierbij dient bedacht te worden dat de naheffingsaanslagen voor de loonheffingen die de brokers kunnen krijgen voor wat betreft de loonbelasting en premies volksverzekeringen (PVV) volgens de geldende wet- en regelgeving door de brokers kunnen worden verhaald op de zelfstandigen. De naheffingen voor andere premies (premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet) kunnen niet verhaald worden.[2] Hierin kan het kabinet geen wijziging aanbrengen. De zelfstandige, of werknemer kan de verhaalde loonbelasting en premie volksverzekeringen verrekenen via de aangifte inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen. Hierbij zullen ze dus geen extra heffing betalen ten opzichte van vergelijkbare werknemers die onder de loonbelasting vallen. Voor wat betreft eventuele boetes; deze worden voor de periode 1 januari 2025 tot 1 april 2025 door Dienst Toeslagen vergoed aan de brokers.

Motie van de leden Ergin en Jimmy Dijk (Kamerstuk 36 708, nr. 83)

In deze motie wordt de regering verzocht om op de kortst mogelijke termijn de Kamer inzicht te verschaffen over de werking van de digitale kluis en een eerste analyse naar de aard en categorieën van de in de datakluis aanwezige documenten. We begrijpen en onderkennen de wens van de Kamer en willen u op de kortst mogelijke termijn inzicht bieden over de werking van de datakluis en aard en categorieën van de in de datakluis aanwezige documenten. Hoewel wij waarschijnlijk pas over

[1] Kamerstukken II, 2025/26, 36 708, nr. 82.

[2] Artikel 34, tweede lid Wfsv bepaalt in afwijking van artikel 20 dat de werkgever onder voorwaarden wel de verschuldigde gedifferentieerde premie ten behoeve van de Werkhervattingskas kan verhalen op de werknemer. Het gaat hierbij om ten hoogste de helft van de door de werkgever verschuldigde premie met betrekking tot de werknemer.

2–3 maanden een goed beeld kunnen geven, snappen we de wens van uw Kamer dat eerder te kunnen wegen. We zeggen toe dat als er eerder wat bekend is we dat direct aan uw Kamer melden en we bieden u een technische briefing aan zodat u ook daar versneld informatie kun verkrijgen. Hierbij kunnen we ingaan op de werking van de datakluis en de werkwijze hoe hiermee wordt omgegaan.

Zoals beschreven in onze brief van 15 april 2026 bevat de datakluis tenminste 64 miljoen ongesorteerde bestanden.[3] Omdat de bestanden in bulk ongesorteerd apart zijn gezet en momenteel in de datakluis alleen op mapnaam kan worden gezocht, moet de datakluis eerst geïndexeerd worden. Daarna kan een beeld gevormd worden van de aard en categorieën van de in de datakluis aanwezige documenten.

Zoals eerder in deze brief vermeld zeg ik uw Kamer toe dat als er eerder nieuwe feiten bekend zijn, we dat direct aan uw Kamer zullen melden. In onze brief van 15 april 2026 is toegezegd voor het zomerreces een brief te sturen waarin de bredere aanpak wordt gedeeld om op gestructureerde en projectmatige wijze de datakluis op te ruimen.

Met inachtneming van bovengenoemde kanttekeningen, apprecieer ik deze motie als oordeel Kamer.

De Staatssecretaris van Financiën,
E. Eerenberg

[3] Kamerstuk 31 066, nr. 1535